

Ocena swobody działalności gospodarczej w Województwie Podlaskim Raport kwartalny luty 2011 – kwiecień 2011

Przedstawiany raport zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w I kwartale 2011 r. wśród przedsiębiorców z Województwa Podlaskiego w zakresie oceny władz samorządowych trzech szczebli. Respondenci oceniali różne zakresy prawa pozostające w gestii poszczególnych władz z punktu widzenia swobody działalności gospodarczej. Oceny te prezentujemy na tle wyników badania zrealizowanego w dwóch poprzednich kwartałach. Przedstawiamy także ocenę Województwa Podlaskiego na tle trzech innych województw (śląskiego, pomorskiego i łódzkiego), w których przeprowadzono analogiczne badania, a także wnioski płynące z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Podlaskiego. Niniejszy raport jest czwartym i ostatnim z planowanych raportów kwartalnych.

Wyniki badań ankietowych

W lutym i marcu 2011 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród przedsiębiorców z Woj. Podlaskiego. Ostatecznie otrzymano 100 ankiet, w których respondenci oceniali swobodę działalności gospodarczej zapewnianą przez władze gminne, powiatowe i regionalne. Podobnie jak w poprzednich badaniach zrealizowanych w II, III, IV kwartale 2010 r., przedsiębiorców poproszono o ocenę 14 zakresów prawa będących w gestii władz gminnych/miejskich, 6 zakresów prawa będących w gestii władz powiatowych oraz 7 zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych. Poszczególne zakresy prawa poddane ocenie to:

- Będące w gestii **władz gminnych/miejskich**:
 1. Uchwały budżetowe (podstawowy plan funkcjonowania gminy i jej aktywności w zakresie kreowania warunków prowadzenia działalności gospodarczej).
 2. Strategie rozwoju (programowanie przyszłych działań, określenie hierarchii ważności celów, czy cele priorytetowe ułatwiają przyszły rozwój).
 3. Zamówienia publiczne (zasady na jakich przeprowadzane są postępowania, zwłaszcza w zakresie stwarzania równych warunków dostępu do zamówień).
 4. Gospodarka przestrzenna / plany zagospodarowania przestrzennego (ład przestrzenny ma znaczenie wobec kreowania wyglądu infrastruktury przestrzennej, w której funkcjonują przedsiębiorcy).
 5. Lokalne podatki i opłaty (gminy mogą obniżać górną stawkę podatkową, określać warunki ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień i zaniechania poboru podatków; ocena zasad stosowania rozwiązań fiskalnych - ich przejrzystości i dostępności informacji o systemie ulg i preferencji, z których można korzystać przy spełnieniu określonych warunków).
 6. Dzierżawa nieruchomości i najmy (przejrzystość zasad ustalania wysokości opłat za dzierżawę oraz czynszów najmu, a także zasad ich pomniejszania, stosowanie jawnych i powszechnie dostępnych procedur wyboru najemców).

7. Plany inwestycyjne gminy (nie tylko gminy, ale podmiotów i osób, różne inwestycje, najważniejsze inwestycje infrastrukturalne, jak sieci, drogi, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci itp., warunkujące wiele aktywności i rozwój gospodarczy, na ile: decydują o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, przyczyniają się do polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wpływają na rynek pracy w firmach bezpośrednio związanych z daną inwestycją i w firmach kooperujących, w instytucjach otoczenia biznesu, powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo przyciąga inwestorów budowlanych), dają także pracę lokalnym firmom, tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych).
8. Procedury obsługi inwestorów (zestaw reguł ustalających zasady obsługi inwestorów; procedury powinny wzmacniać pozycję gminy w fazie negocjacji z przedsiębiorcami i pozwalać na dalsze wspieranie ich w trakcie procesu inwestycyjnego; ocena procedur, ich efektywności i przejrzystości).
9. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu (ocena wydawania pozwoleń w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych: przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć, jednorazowe (do 2-dni), na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych).
10. Pomoc publiczna (głównie aktywność w sferze podatkowej; ocena zakresu pomocy i jej intensywności, okresu rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o jej uzyskanie).
11. Wspieranie przedsiębiorczości (typy działań podejmowanych przez gminę i ocena ich skuteczności, np.: pomoc w uzyskiwaniu środków pomocowych dla podmiotów gospodarczych, internetowe bazy informacyjne, przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, sprzedaż mienia komunalnego, co stwarza możliwość przekształcenia lokali mieszkaniowych w lokale użytkowe).
12. Rejestr działalności gospodarczej (ocena ewidencji działalności gospodarczej, która powinna być jawna; organ ewidencyjny: wójt, burmistrz, prezydent miasta).
13. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
14. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz powiatowych**:

1. Funkcjonowanie programów rynku pracy (ocena przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy poprzez PUPy, np. prowadzenie doradztwa gospodarczego i finansowego dla chcących rozpocząć działalność gospodarczą, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców i pracowników samorządowych w zakresie wiedzy o instrumentach rozwoju przedsiębiorczości i środkach pomocowych, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez promowanie usług PUP oraz zachęcanie przedsiębiorców).
2. Prawo budowlane (ocena administracji w zakresie budownictwa, na szczeblu powiatowym administrację wykonują: starosta - w obszarze administracji architektoniczno - budowlanej, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego - w obszarze nadzoru budowlanego).
3. Ochrona konsumentów (wykonywana przez powiatowego rzecznika konsumentów; ocena uprawnień rzecznika i korzystania z nich).
4. Kształcenie zawodowe (prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych, także o profilu zawodowym; ocena dostosowania programów nauczania zawodów do postępu technicznego i zmieniających się uwarunkowań rynku pracy).

5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
6. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz wojewódzkich**:

1. Strategie rozwoju regionalnego (ocena czy są narzędziem wspierania pozytywnych zmian w regionie i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu).
2. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych (ocena czy RPO realizowane w latach 2007–13 odpowiadają na lokalne potrzeby oraz zostały dostosowane do indywidualnej specyfiki województwa w toku konsultacji społecznych; ocena czy RPO wspierają działania z zakresu m.in. innowacyjności, rozwoju i zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw, budowy społeczeństwa informacyjnego, infrastruktury edukacyjnej, komunikacyjnej, ochrony środowiska i ochrony zdrowia, rewitalizacji, turystyki i kultury).
3. Promowanie inwestycji (ocena procesu promocji inwestycji – jakości i celowości działań).
4. Wspieranie przedsiębiorczości (ocena procedur i sposobu przyznawania środków oferowanych w ramach RPO i wielkości budżetu dla firm).
5. Pomoc publiczna (ocena zakresu i formy przyznawania przedsiębiorcom pomocy publicznej na poziomie województwa).
6. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
7. Jakość decyzji administracyjnych.

Przedsiębiorcy dokonywali oceny danego zakresu w następującej skali: 1 – złe / wadliwe, 2 - budzące wątpliwości, 3 – dostateczne, 4 – dobre, 5 - bardzo dobre i 6 – wzorcowe. Mogli również udzielić odpowiedzi „nie mam zdania”, która została wprowadzona w poprzednim badaniu. Dla ułatwienia odpowiedzi respondentom, w poprzednim okresie dodano również bardziej szczegółowe opisy w poszczególnych zakresach prawa.

Na podstawie przeprowadzonego badania powstał **ranking poszczególnych zakresów prawa** – od najwyżej ocenionych. W Województwie Podlaskim przedstawia się on następująco:

Tabela 1. Oceny średnie przyznane władzom poszczególnych szczebli władzy w Województwie Śląskim w poszczególnych zakresach prawa

ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU GMINNYM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10: (3,41):	ocena średnia w I kw. '11 (3,5):
1. Plany inwestycyjne gminy	3,84 (2)	3,97 (2)	4,41 (2)	4,23
2. Strategie rozwoju	3,85 (1)*	4,09 (1)	4,53 (1)	4,19
3. Rejestr działalności gospodarczej	3,51 (3)	3,88 (3)	4,23 (3)	4,03
4. Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,9 (11)	3,23 (6)	3,56 (4)	3,58
5. Jakość decyzji administracyjnych	3,06 (8)	3,12 (8)	3,47 (6)	3,57
6. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,21 (5)	3,27 (4)	3,50 (5)	3,49

7. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,01 (9)	2,82 (9)	3,31 (7)	3,49
8. Uchwały budżetowe	3,34 (4)	3,15 (7)	3,22 (9)	3,46
9. Procedury obsługi inwestorów	3,1 (7)	3,24 (5)	3,28 (8)	3,41
10. Zamówienia publiczne	2,69 (13)	3,2 (6)	3,10 (10)	3,27
11. Dzierżawa nieruchomości i najmy	2,95 (10)	2,81 (10)	2,97 (11)	3,13
12. Pomoc publiczna	2,7 (12)	2,84 (12)	2,80 (12)	3,01
13. Wspieranie przedsiębiorczości	2,74 (11)	2,8 (13)	2,68 (14)	2,85
14. Lokalne podatki i opłaty	2,65 (14)	2,77 (14)	2,69 (13)	2,81
ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU POWIATOWYM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10 (3,32):	ocena średnia w I kw. '11 (3,4):
1. Ochrona konsumentów	3,46 (1)	3,2 (2)	3,84 (1)	3,57
2. Jakość decyzji administracyjnych	3,18 (2)	3,14 (4)	3,51 (2)	3,55
3. Prawo budowlane	3,03 (5)	2,97 (5)	3,46 (3)	3,45
4. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,04 (3)	3,16 (3)	3,35 (4)	3,35
5. Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,04 (3)	3,42 (1)	3,03 (5)	3,25
6. Kształcenie zawodowe	2,51 (6)	2,81 (6)	2,72 (6)	3,00
ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10 (3,27):	ocena średnia w I kw. '11 (3,4):
1. Strategie rozwoju regionalnego	3,81 (1)	3,55 (1)	3,91 (1)	3,95
2. Promowanie inwestycji	3,75 (2)	3,33 (2)	3,66 (2)	3,61
3. Jakość decyzji administracyjnych	3,1 (4)	3,01 (4)	3,39 (3)	3,39
4. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,23 (3)	3,24 (3)	3,25 (4)	3,36
5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,9 (5)	2,94(6)	3,17 (5)	3,29
6. Wspieranie przedsiębiorczości	2,8 (6)	2,96 (5)	2,85 (6)	3,02
7. Pomoc publiczna	2,69 (7)	2,9 (7)	2,68 (7)	2,90

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w poprzednim rankingu przygotowanym na podst. badań w II, III i IV kw. 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W powyższym zestawieniu widać, że **władze gminne** otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższe oceny za plany inwestycyjne gminy (4,23), strategie rozwoju (4,19) i prowadzenie rejestru działalności gospodarczej - 4,03. Są to trzy obszary, które w ciągu roku prowadzonych ankiet uzyskiwały w każdym kwartale najwyższe oceny średnie.

Przedsiębiorcy bardzo wysoko ocenili władze gminne także w takich dziedzinach, jak gospodarka przestrzenna (3,58) – działania władz w tym zakresie wyraźnie zyskały uznanie przedsiębiorców w ciągu ostatniego roku (w pierwszym badaniu zostały ocenione dość nisko); oraz jakość decyzji administracyjnych (3,57). Najmniej korzystnie przedsiębiorcy ponownie ocenili lokalne podatki i opłaty (2,81), wspieranie przedsiębiorczości (2,85), pomoc publiczną (3,01) oraz dzierżawy nieruchomości i najmy (3,13).

Warto zauważyć, że w I kwartale 2011 r. respondenci z Woj. Podlaskiego ocenili trzy zakresy działania władz gminnych powyżej „4”. Widać też, że w stosunku do dwóch pierwszych badań w połowie zakresów zostały przyznane dużo lepsze oceny – tendencja ta utrzymuje się od IV kwartału 2010 r.

Średnio decyzje podejmowane przez władze gminne zostały ocenione przez przedsiębiorców na poziomie 3,5, co oznacza poprawę w stosunku do II, III i IV kwartału 2010 r. (odpowiednio - 3,3 oraz 3,13 i 3,41). Spośród czternastu zakresów pięć zostało ocenionych powyżej oceny średniej – w poprzednim okresie było ich sześć. Władze gminne zostały średnio najlepiej ocenione ze wszystkich szczebli administracyjnych.

W I kwartale 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Podlaskiego ponownie najwyżej ocenili **władze powiatowe** za decyzje dotyczące ochrony konsumentów (3,57), jakość decyzji administracyjnych (3,55), oraz prawo budowlane (3,45). Wszystkie te zakresy zostały ocenione podobnie jak w poprzednich kwartałach i uzyskały ocenę średnią powyżej średniej dla wszystkich zakresów. Podobnie jak w trzech poprzednich kwartałach najniżej oceniono kształcenie zawodowe – 3,00. Ocena średnia dla wszystkich sześciu zakresów prawa powiatowego wzrosła z 3,32 do 3,4 (w II kw. wyniosła 3,12). Warto zauważyć, że w ciągu całego okresu, w jakim prowadzone było badanie znacząco spadła ocena funkcjonowania programów rynku pracy – w I kwartale br. obszar ten uzyskał ocenę średnią 3,25 (poniżej średniej) a w III kwartale 3,42 – najwyższą ocenę.

Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dwóm dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategie rozwoju regionalnego – 3,95 (w IV kw. 3,91, w III kw. 3,55, w II kw. 3,81), oraz promowanie inwestycji – 3,61 (w IV kw. 3,66, w III kw. 3,33, w II kw. 3,75). Wysoko oceniono także jakość decyzji administracyjnych – 3,39. Widać, że w większości zakresów przedsiębiorcy przyznali wyższe oceny niż w poprzednich badaniach. Poniżej średniej ocenili przedsiębiorcy dostęp do środków pomocowych w ramach RPO – 3,36. Czwarty z kolei raz najgorzej oceniono działania władz w zakresie pomocy publicznej - 2,90. Ocena średnia dla wszystkich zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych wzrosła z 3,27 w IV kwartale 2010 r. do 3,4. Inicjatywy władz wojewódzkich przedsiębiorcy ocenili na równi z władzami powiatowymi. Jednak różnice w ocenie dwóch najwyższych szczebli władz samorządowych a szczeblem gminnym są niewielkie.

Jeśli pod uwagę weźmiemy jedynie **oceny skrajne** przyznane poszczególnym władzom w kolejnych zakresach prawa, w których podejmują decyzje, sytuacja przedstawia się podobnie. Najwięcej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku **władz gminnych** uzyskały zakresy: plany inwestycyjne gminy – 44/100 (wcześniej 57/100 (IV kw.) 41/100 (III kw.) oraz 29/100 (II kw.)), strategie rozwoju – 39/100 (wcześniej 55/100 (IV kw.) 39/100 (III kw.) oraz 33/100 (II kw.)) oraz rejestr działalności gospodarczej – 20/100 (wcześniej 31/100 (IV kw.) 27/100 (III kw.)), które w ocenach średnich zostały także ocenione jako najlepsze.

Co ciekawe zakresy te otrzymały także najmniej ocen negatywnych. Bardzo ciekawa sytuacja występuje w obszarze pozwoleń na sprzedaż alkoholu, gdyż zakres ten otrzymał niskie wskazania negatywne i niskie wskazania pozytywne a jednocześnie najwięcej wskazań „nie mam zdania” – aż 1/3 respondentów. Najwięcej wskazań negatywnych i jednocześnie najmniej wskazań pozytywnych otrzymały takie zakresy jak:

- wspieranie przedsiębiorczości – 36/100 ocen negatywnych
- lokalne podatki i opłaty – 34/100 ocen negatywnych
- pomoc publiczna – 25/100 ocen negatywnych

Jeżeli chodzi o **władze powiatowe**, najwięcej ocen najwyższych otrzymały działania władz w obszarze prawa budowlanego – 8 (wcześniej 13/100 (IV kw.) i 8/100 (III kw.) ocen pozytywnych. Żaden z pozostałych zakresów nie otrzymał więcej niż 7 pozytywnych wskazań, widać zatem, że bardzo mało osób jest w pełni usatysfakcjonowanych z decyzji podejmowanych przez władze powiatowe. Z kolei najwięcej wskazań negatywnych otrzymały działania władz w zakresie kształcenia zawodowego – 24/100 (w IV kw. 44/100) oraz funkcjonowania programów rynku pracy – 16 (poprzednio 31 wskazań negatywnych). Warto zauważyć, że w poprzednich kwartałach obszar ten znajdował się wśród zakresów najlepiej ocenionych.

Z kolei najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych **władze wojewódzkie** otrzymały (podobnie jak w przypadku ocen średnich) za strategie rozwoju regionalnego – 33 (wcześniej 29/100 (IV kw.), 28/100 (III kw.) oraz 20/100 (II kw.)). Jeżeli pod uwagę weźmiemy z kolei jedynie oceny najgorsze („złe/wadliwe” i „budzące wątpliwości”), w odniesieniu do władz wojewódzkich najwięcej ocen negatywnych przedsiębiorcy przyznali, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pomocy publicznej – 27/100 (wcześniej 39/100 (IV kw.), 39/100 (III kw.) oraz 36/100 (II kw.)), a także wspieraniu przedsiębiorczości – 25/100 (wcześniej 37/100 (IV kw.), 35/100 (III kw.) oraz 37/100 (II kw.)). Są to obszary, które otrzymały oceny średnie poniżej średniej ogólnej. Warto zauważyć, że dużo wskazań negatywnych (22/100) otrzymał także zakres dostępu do środków pomocowych, który w kwartale II i III 2010 r. znajdował się wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.

Z przedstawionej analizy wynika, że w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy ocenili władze poszczególnych szczebli na podobnym jak w poprzednim kwartale poziomie, lecz wyższym niż w II i III kwartale 2010 r.. Nadal widać, że im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz drugi wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Podlaskiego pojawiły się aż trzy oceny powyżej „4”. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w IV kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu częściej przyznawali oceny skrajnie negatywne na szczeblu gminnym.

Województwo Podlaskie na tle trzech innych województw - wyniki badań ankietowych

Analogiczne badanie ankietowe, jak wśród przedsiębiorców z Województwa Śląskiego przeprowadzono także w trzech innych województwach: łódzkim, podlaskim i pomorskim. Z przeprowadzonej analizy porównawczej wypowiedzi przedsiębiorców z czterech wymienionych województw wynika, że **władze gminne** generalnie po raz czwarty z rzędu najlepiej zostały ocenione w Województwie Łódzkim, ponieważ spośród czternastu zakresów

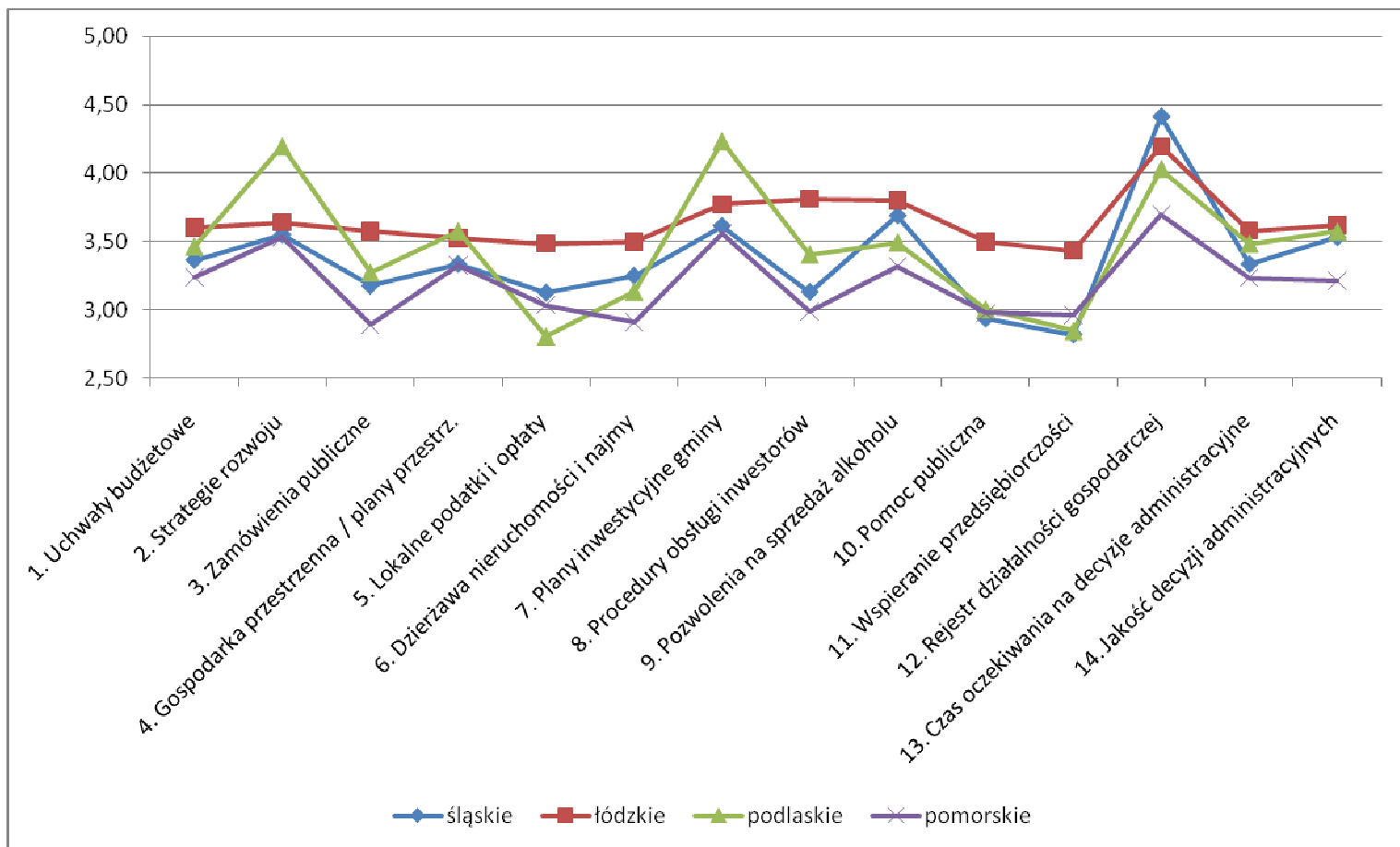

prawa poddanych pod opinie respondentów aż w dziesięciu uzyskały najwyższe opinie, podobnie, jak w poprzednim kwartale, co widać na wykresie 1 i w tabeli 4. Najgorzej wypadły władze gminne na Pomorzu, którym aż w jedenastu zakresach przedsiębiorcy średnio przyznali niższe oceny niż w pozostałych regionach. Władze gminne z Województwa Podlaskiego w trzech zakresach uzyskały ocenę najwyższą – 4,23 (po raz czwarty najwyższa ocena) - w zakresie planów inwestycyjnych gminy, także po raz czwarty w zakresie strategii rozwoju gminy oraz po raz drugi (także w IV kwartale 2010 r.) w zakresie gospodarki przestrzennej/ planów zagospodarowania przestrzennego. Najniższe oceny w porównaniu z gminami w pozostałych trzech regionach przedsiębiorcy przyznali podlaskim samorządom w zakresie lokalnych podatków i opłat.

Uwzględniając wszystkie cztery sondaże kwartalne i wszystkie cztery regiony, można zaobserwować, że największe rozbieżności odnotowano w woj. podlaskim, w którym przedsiębiorcy w całym rozpatrywanym okresie 17 razy przyznali oceny średnie poniżej „3”, podczas, gdy w łódzkim ani razu, w śląskim 11 razy, a w pomorskim 16 razy. Jeśli chodzi o oceny powyżej „4”, najwięcej takich ocen średnich przedsiębiorcy przyznali także gminom podlaskim (7 razy), gminom z woj. łódzkiego 5 razy, śląskim władzom gminnym 2 razy, a pomorskim ani razu. Jednocześnie widać, że ocena władz gminnych woj. podlaskiego była niska w II i III kwartale 2010 r., znacząco poprawiła się w IV kwartale 2010 r. a w I kwartale 2011r. obserwowalne są nieznaczne jej spadki.

Wykres 1. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w czternastu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 4. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w czternastu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii gmin/miast:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Uchwały budżetowe	3,39	3,17	3,28	3,36	3,34	3,15	3,22	3,46	3,59	3,71	3,63	3,60	3,15	3,17	3,31	3,24
Strategie rozwoju	3,41	3,39	3,11	3,55	3,85	4,09	4,53	4,19	3,52	3,63	3,62	3,64	3,56	3,50	3,67	3,53
Zamówienia publiczne	3,16	3,08	3,29	3,18	3,20	2,69	3,10	3,27	3,49	3,59	3,58	3,57	3,03	2,93	3,11	2,89
Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,99	3,25	3,50	3,33	2,90	3,23	3,56	3,58	3,30	3,40	3,45	3,52	3,33	3,34	3,52	3,32
Lokalne podatki i opłaty	3,02	2,91	2,65	3,13	2,77	2,65	2,69	2,81	3,39	3,53	3,51	3,48	2,95	2,83	3,00	3,04
Dzierżawa nieruchomości i najmy	3,02	3,43	3,38	3,25	2,95	2,81	2,97	3,13	3,39	3,60	3,55	3,50	2,91	2,76	2,95	2,91
Plany inwestycyjne gminy	3,31	3,53	3,89	3,61	3,84	3,97	4,41	4,23	3,69	3,83	3,78	3,77	3,65	3,59	3,74	3,56
Procedury obsługi inwestorów	3,05	3,31	3,05	3,13	3,10	3,24	3,28	3,41	3,67	3,76	3,83	3,81	3,22	2,88	3,18	2,99
Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,32	3,69	3,30	3,69	3,21	3,27	3,50	3,49	3,63	3,98	4,02	3,80	3,07	3,16	3,42	3,32
Pomoc publiczna	3,02	3,21	2,80	2,94	2,84	2,70	2,80	3,01	3,40	3,53	3,55	3,50	2,59	2,44	2,73	2,98
Wspieranie przedsiębiorczości	2,99	3,26	2,76	2,82	2,80	2,74	2,68	2,85	3,28	3,55	3,42	3,43	3,02	2,85	3,12	2,97
Rejestr działalności gospodarczej	3,68	3,95	4,23	4,41	3,51	3,88	4,23	4,03	4,09	4,20	4,19	4,19	3,80	3,67	3,82	3,70
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,76	2,97	3,36	3,33	3,01	2,82	3,31	3,49	3,67	3,70	3,66	3,58	3,44	3,35	3,43	3,23
Jakość decyzji administracyjnych	2,95	3,16	3,50	3,53	3,06	3,12	3,47	3,57	3,75	3,70	3,71	3,62	3,36	3,04	3,24	3,21

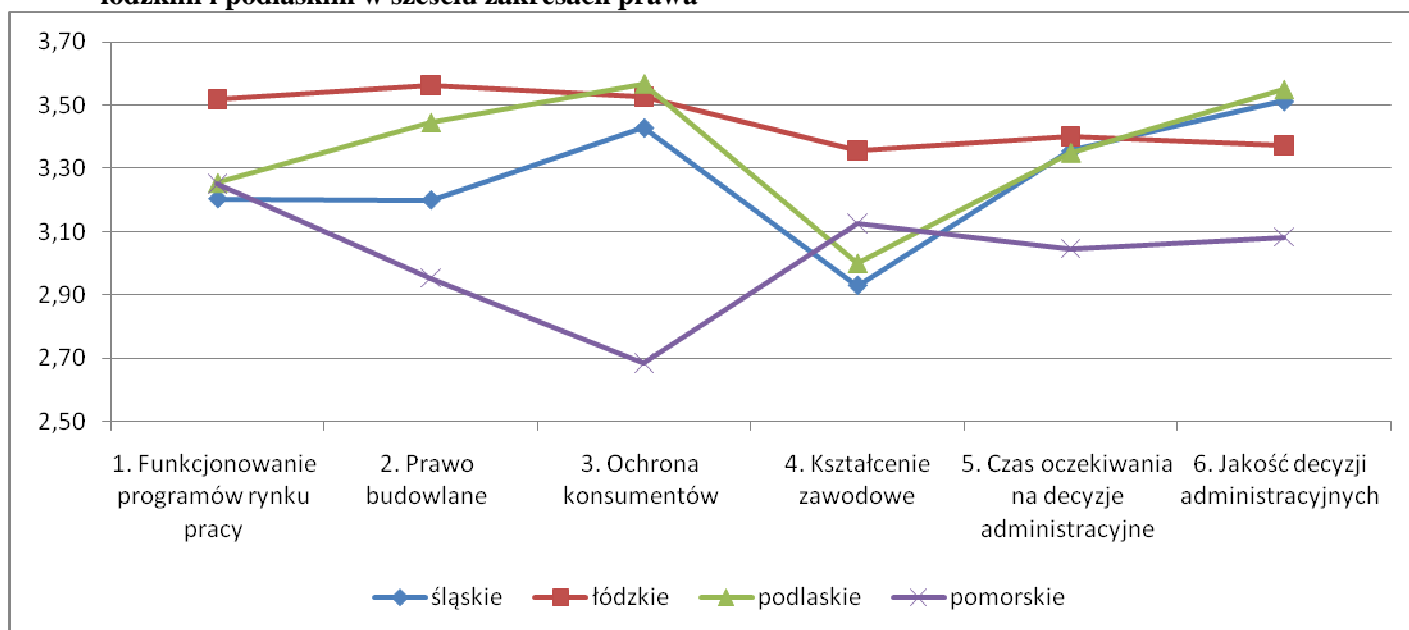
Zródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorąc pod uwagę oceny średnie **władz powiatowych** w czterech województwach, w ostatnim badaniu powiaty Województwa Podlaskiego wypadły gorzej niż gminy, jednak w porównaniu do pozostałych województw, ocena powiatów jest dobra. W I kw. 2011 r. władze powiatów podlaskich uzyskały najwyższe wyników w porównaniu z pozostałymi trzema regionami aż w dwóch obszarach tj: działaniami związanymi z ochroną konsumentów oraz w zakresie jakości decyzji administracyjnych. Co najważniejsze, w żadnym zakresie powiaty nie uzyskały ocen najniższych. Szczegóły widzimy na wykresie 2 i w tabeli 5.

Podsumowując wyniki zebrane we wszystkich regionach i w czterech badaniach kwartalnych, można stwierdzić, że powiaty Woj. Podlaskiego wypadły pozytywnie. Uwzględniając cały okres objęty badaniem, najwięcej ocen najwyższych uzyskały powiaty woj. łódzkiego (12 z 24), następnie powiaty z woj. pomorskiego (5 z 24), powiaty z Podlasia (4 z 24), a władze powiatowe ze Śląska otrzymały 3 na 24 oceny najwyższe w analizowanym okresie. Jednocześnie powiaty z woj. łódzkiego ani razu nie otrzymały oceny średniej poniżej „3”, jak również najniższej oceny w porównaniu z pozostałymi trzema regionami, podczas, gdy powiaty z Woj. Śląskiego oceny poniżej „3” otrzymały 6 (na 24), a oceny najniższe 10 razy (na 24), najwięcej (aż w czterech zakresach) w IV kw. 2010 r. Powiaty z Podlasia oceny poniżej „3” otrzymały 4 razy, a najniższe 6 (na 24), a powiaty z Pomorza – oceny poniżej „3” – 5 razy, a oceny najniższe 9 na 24 razy.

Wykres 2. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w sześciu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 5. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w sześciu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii powiatów:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,09	3,33	2,99	3,20	3,42	3,04	3,03	3,25	3,35	3,56	3,57	3,52	3,44	3,23	3,53	3,25
Prawo budowlane	3,00	3,14	2,99	3,20	2,97	3,03	3,46	3,45	3,34	3,65	3,63	3,56	3,13	3,02	3,14	2,95
Ochrona konsumentów	3,42	3,62	3,31	3,43	3,20	3,46	3,84	3,57	3,35	3,46	3,56	3,53	2,44	2,45	2,76	2,68
Kształcenie zawodowe	3,42	3,58	3,04	2,93	2,81	2,51	2,72	3,00	3,16	3,32	3,42	3,36	3,55	3,30	3,45	3,13
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,72	2,95	3,08	3,35	3,16	3,04	3,35	3,35	3,38	3,50	3,47	3,40	3,41	3,22	3,29	3,05
Jakość decyzji administracyjnych	2,84	3,19	3,18	3,51	3,14	3,18	3,51	3,55	3,39	3,39	3,43	3,37	3,41	3,13	3,25	3,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

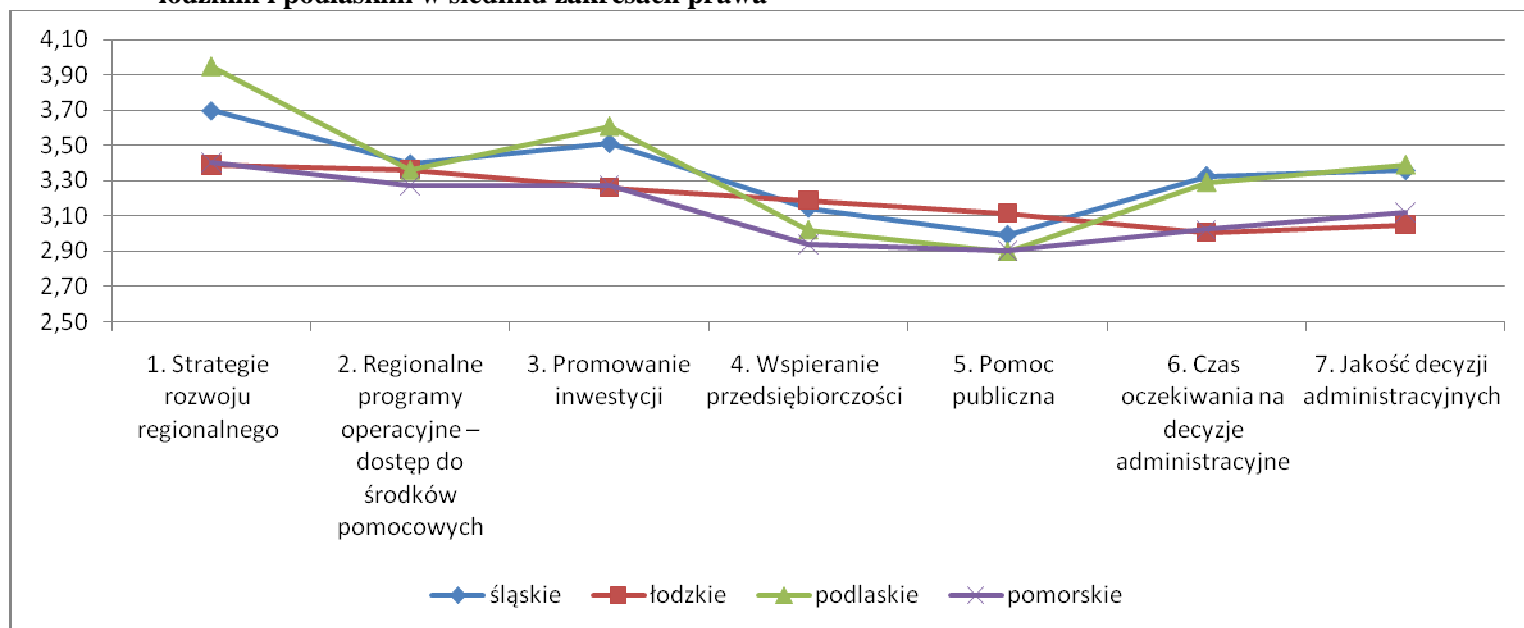
W odniesieniu do ocen średnich przedsiębiorców przyznanych **władzom wojewódzkim**, w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy najlepiej ocenili władze woj. śląskiego i podlaskiego. Władze Województwa Podlaskiego wypadły lepiej niż w poprzednim kwartale. Ten szczebel uzyskał najwyższe oceny w trzech obszarach (strategie rozwoju regionalnego, promowanie inwestycji i jakość decyzji administracyjnych). Władze wojewódzkie woj. podlaskiego uzyskały jedną ocenę najniższą – w zakresie pomocy publicznej (podobnie jak władze wojewódzkie województwa pomorskiego).

Analizując cały okres od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. objęty ankietowaniem należy przyznać, że największe rozbieżności w ocenach działań władz regionalnych obserwujemy na Śląsku i na Podlasiu, ponieważ w tych dwóch regionach przedsiębiorcy przyznawali

najwięcej ocen najwyższych i najniższych w porównaniu do pozostałych województw uczestniczących w sondażach. Władze regionalne woj. podlaskiego 9 (na 28) razy otrzymały oceny najwyższe w porównaniu z pozostałymi województwami, ale też jednocześnie 9 (na 28) razy otrzymały oceny średnie poniżej „3”, a siedem razy miały najniższe oceny w porównaniu z pozostałymi regionami objętymi ankietowaniem. Władze regionalne z woj. śląskiego otrzymały najwyższe oceny 8 razy (na 28), siedem razy ocenę poniżej „3” i dziewięciokrotnie miały najniższe oceny w zestawieniu z trzema analizowanymi także województwami. Najmniej ocen najwyższych zgromadziły władze regionalne z Pomorza (5 na 28) i woj. łódzkiego (6 na 28), ale jednocześnie te ostatnie ani razu nie zostały ocenione średnio poniżej „3”, a pięć razy miały niższe oceny niż władze w pozostałych trzech regionach. Na Pomorzu przedsiębiorcy 8 razy przyznali swoim władzom regionalnym oceny poniżej „3” i podobnie, jak śląskie władze regionalne – pomorskie dziewięciokrotnie miały niższe oceny niż władze w innych województwach. Generalnie oceny władz w poszczególnych regionach były podobne. Szczegółowe oceny widać na wykresie 3 i w tabeli 6.

Wykres 3. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w siedmiu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 6. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w siedmiu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii województwa:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Strategie rozwoju regionalnego	3,70	3,68	3,37	3,70	3,55	3,81	3,91	3,95	3,23	3,26	3,40	3,39	3,87	3,58	3,62	3,40
Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,53	3,61	3,18	3,40	3,24	3,23	3,25	3,36	3,25	3,26	3,33	3,36	3,83	3,26	3,36	3,27
Promowanie inwestycji	3,45	3,28	3,13	3,51	3,33	3,75	3,66	3,61	3,21	3,26	3,27	3,26	3,44	3,19	3,25	3,28
Wspieranie przedsiębiorczości	3,40	3,24	2,95	3,14	2,96	2,80	2,85	3,02	3,06	3,18	3,18	3,19	2,94	2,73	2,85	2,94
Pomoc publiczna	3,11	3,22	2,89	2,99	2,90	2,69	2,68	2,90	3,06	3,18	3,13	3,12	2,96	2,75	2,93	2,90
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,75	2,85	2,70	3,33	2,94	2,90	3,17	3,29	3,05	3,17	3,11	3,01	3,38	3,16	3,16	3,02
Jakość decyzji administracyjnych	2,94	3,07	3,02	3,36	3,01	3,10	3,39	3,39	3,14	3,20	3,15	3,05	3,45	3,15	3,18	3,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w I kwartale 2011 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Podlaskim, na tle innych województw, zostały ocenione lepiej niż w poprzednim kwartale. Ogólnie na tle pozostałych regionów władze gminne, powiatowe i regionalne Woj. Podlaskiego wypadły całkiem dobrze. Generalnie w badanym okresie od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. najlepsze oceny przedsiębiorców otrzymały władze wszystkich szczebli woj. łódzkiego, przy czym zdecydowanie najlepiej oceniano władze gminne.

Wnioski z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Podlaskiego

Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że w I kwartale 2011 r. w Województwie Podlaskim najważniejszymi kwestiami z punktu widzenia funkcjonowania firm są m.in.:

Współpraca z inwestorami i przedsiębiorcami

Przedsiębiorcy, w rozmowach przeprowadzonych podczas badań, podkreślali, iż oczekują bardziej czytelnych informacji dotyczących możliwych preferencji w przypadku realizacji działań inwestycyjnych na terenie danej gminy.

Dla Podlasia nowi inwestorzy są bardzo potrzebni. Podlaska gospodarka ciągle odstaje w statystykach, co rzutuje na cały region. „Rok 2010 nie był najlepszy dla podlaskiej gospodarki. Pozostajemy coraz bardziej w tyle za Polską centralną i zachodnią. Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w Białymstoku właśnie podsumowało

dane za ubiegły rok. Jasno z nich wynika, że nie poradziliśmy sobie tak dobrze z kryzysem, jak sądziliśmy. Dowód? Spadek liczny przedsiębiorstw, a co za tym idzie – malejące zatrudnienie i wzrost bezrobocia”.¹ Władze gminne muszą zabiegać o przedsiębiorców, którzy zainteresowani są nowymi inwestycjami. Kuszące są dla nich tereny wykazujące się dużymi walorami inwestycyjnymi. Do takich należy zaliczyć gminę Chroszcz, graniczącą z gminą Białystok. O swoją atrakcyjność inwestycyjną często dopominają się nawet małe inicjatywy społeczne i sołectwa. „... zmiany granic gminy chcą mieszkańcy wsi Krupniki, Łuski, Porosty oraz Kolonii Porosty. Zawiązali ono już 24-osobową grupę inicjatywną i lada dzień zaczęą zbierać podpisy poparcia w wymienionych miejscowościach. ... - Nasze miejscowości są terenem atrakcyjnym inwestycyjne, bo leżą wzdłuż trasy warszawskiej. W tej sytuacji obowiązkiem zarządcy jest stworzenie warunków ułatwiających prowadzenie firmy, jednak tak się nie dzieje – wyjaśnia radnym Dariusz Koda, sołtys Kolonii Porosty i przewodniczący grupy inicjatywnej”.²

Władze samorządowe coraz częściej zauważają potrzebę tworzenia warunków, które zachęciłyby potencjalnych inwestorów do tworzenia nowych przedsięwzięć biznesowych. Za jeden z bardziej atrakcyjnych sposobów uznano specjalne strefy ekonomiczne. W województwie takich miejsc jest coraz więcej. O ich utworzenia zabiegają kolejne samorządy gminne. Przykładem mogą być nękane dużym bezrobociem Łapy. *„To dobra wiadomość dla mieszkańców. Po upadku największych zakładów w mieście, teraz będą mogły pojawić się nowe firmy w Łapach. Burmistrz liczy, że zatrudnią ludzi, którzy teraz są na bezrobociu. Po to potrzebna była mu ziemia po cukrowni, którą wczoraj kupił. Powstanie tu Podstrefa Tarnobrzeszkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. ... Większość pieniędzy ma pochodzić z Unii Europejskiej. Magistrat liczy nawet na 90-procentowe dofinansowanie. Jeśli teren będzie całkowicie uzbrojony i gotowy, to wówczas w 2012 roku mogliby tutaj wejść pierwsi przedsiębiorcy”³. Z podobnego pomysłu chce skorzystać również Kolno. *„Tereny przyszłej inwestycji są bardzo atrakcyjne. Znajdują się one w pobliżu drogi nr 63 w kierunku Pizsa, więc lokalizacja jest świetna. Cały teren jest uzbrojony. Jest to ok. 12 ha, z czego 10 ha to teren pod zabudowę. ... Przedstawiciele mieleckiej strefy złożyli obietnicę sciążnięcia**

¹ Gazeta Współczesna 04-04-2011 „Coraz dalej nam do reszty Polski str. 3 (Ewa Wyrwas)

² Gazeta Współczesna 30-03-2011 „Skoro gmina o nas nie dba, to pójdziemy do miasta” str. 5 (jsz)

³ Kurier Poranny (podlaskiestrefabiznesu.pl), 22-04-2010 „Nadzieja dla łap: burmistrz kupił 12 ha pod strefę specjalną” (Julita Januszkiewicz)

inwestora, który zatrudniłby ponad 150 osób. – Jak na razie ich oferta jest najbardziej konkretna – dodaje burmistrz. – Widzimy z ich strony ogromną chęć współpracy”⁴.

Utworzenie specjalnej strefy nie rozwiązuje jednak wszystkich problemów i nie gwarantuje samoistnego pojawienia się inwestorów. Nad tematem trzeba aktywnie pracować. Przekonały się o tym władze Białegostoku. Utworzona na terenie gminy Podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej nie ma szczęścia do inwestorów. Najpierw były kłopoty z ich znalezieniem. Gdy chętni się pojawili zaczęły się kłopoty proceduralne. *„Błędy prawne są powodem unieważnienia przetargu w podstrefie Białystok Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Chodzi o przetarg rozstrzygnięty w grudniu ub.r., podczas którego miastu udało się sprzedać cztery działki o powierzchniach od ponad 1,4 ha do ponad 2,2 ha. W sumie zajmują one około 7,8 ha, które chcieli nabyć inwestorzy, by rozpocząć w podstrefie inwestycje. Działki zamierzały kupić trzy firmy: KAN i Bianor z Białegostoku oraz olsztyński Masterpress. Według wstępnych deklaracji, tylko białostockie przedsiębiorstwa miały zainwestować 43,8 mln zł i zatrudnić 110 osób. Firma KAN chciała kupić w podstrefie SSSE 2,5 ha za 3,7 mln zł, Bianor – 2,2 ha za 2,9 mln zł, natomiast Masterpress – 2 ha za 2,4 mln zł.”⁵*

Zamówienia publiczne

Przetargi są dla przedsiębiorców okazją uzyskania zleceń lub pozyskania określonych składników majątku. Opinia na temat prawidłowości procedur przetargowych prowadzonych przez samorządy gminne jest w ocenie przedsiębiorców bardzo umiarkowana.

Samorządy są źródłem ofert dystrybuowanych w formie przetargów. Przedsiębiorcy dobrze o tym wiedzą i z dużą uwagą śledzą ich publikacje. Nie wszystkie są jednak dla nich atrakcyjne. Czasami cele samorządowców różnią się z wizjami przedsiębiorców. Sporo kontrowersji u części przedsiębiorców budziła nakreślona przez władze miejskie wizja zagospodarowania centrum miasta. Po okresie zastoju nieruchomości w centrum Białegostoku cieszą się coraz większym powodzeniem, choć niezadowoleni w dalszym ciągu się zdarzają. Do zagospodarowania pozostają już tylko nieliczne lokale. *„Zarząd Mienia Komunalnego*

⁴ Gazeta Współczesna (podlaskiestrefabiznesu.pl) 03-02-2011 „Kolno zabiega o inwestorów i utworzenie strefy ekonomicznej” (Kamil Pawelczyk).

⁵ Gazeta Współczesna (podlaskiestrefabiznesu.pl) 22-03-2011 „Kolno zabiega o inwestorów i utworzenie strefy ekonomicznej „Białystok. Powtórka z przetargu w podstrefie. KAN, Bianor i Masterpress startują ponownie” (Helena Wysocka).

w Białymstoku przygotowuje się do kolejnych przetargów na wynajem lokali usytuowanych w centrum miasta. Wynająć można prawie 100 mkw. przy ul. Warszawskiej oraz 60 przy ul. Waryńskiego. Oba lokale były już wcześniej wystawiane do przetargu, ale albo zabrakło chętnych albo zwycięzca przetargu wycofał się z inwestycji⁶. Miasto planuje zagospodarować każdy, nadający się do tego teren zlokalizowany w centrum. Przykładem jest grunt między parkingiem Uniwersytetu Medycznego a parkiem Planty. „Zarząd Mienia Komunalnego w Białymstoku ogłosił przetarg na dzierżawę kawiarnio-cukierni przy ul. Mickiewicza 4, która zostanie zbudowana na koszt dzierżawcy. Ze względu na to, że nieruchomość położona będzie w zabytkowej części miasta, trzeba mieć zgodę Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie robót według projektu architektoniczno-urbanistycznego, który wcześniej będzie uzgodniony z Miejską Komisją Urbanistyczno-architektoniczną. Kawiarnia ma prowadzić działalność całoroczną z uwzględnieniem sprzedaży lodów latem i być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.”⁷ Wielu przedsiębiorców swoją ofertę plasuje głównie w obszarze dużych inwestycji budowlanych. W gminie Białystok, takich zleceń w ostatnim okresie jest sporo. Głównie dotyczą inwestycji drogowych, ale nowe budynki również są wznoszone. Przykładem jest nowy magistrat miejski. Mniejsze, lokalne firmy chętnie podejmą się inwestycji o mniejszym potencjale i ekonomicznym i technicznym. Dobrym przykładem takich inwestycji są tzw. Orliki. Niestety w województwie podlaskim inwestycji takich w porównaniu do innych województw buduje się niewiele. „Sześćdziesiąt cztery. Tyle „Orlików” powstało w województwie podlaskim w ciągu trzech lat, czyli od początku trwania programu. W skali kraju to jeden z najgorszych wyników. Na domiar złego, choć co roku oddawano u nas do użytku średnio 20 nowych boisk, to w tym roku uda się ich otworzyć zaledwie sześć. Powód? Brak pieniędzy”⁸.

Programy pomocowe

Mimo, że unijne programy unijnych dotacji dla przedsiębiorców wyczerpują się, Zarząd Województwa Podlaskiego preferuje właśnie tą grupę. „Zarząd województwa podzielił ponad 36 mln euro, które dostaliśmy z Krajowej Rezerwy Wykonania. Najwięcej trafi do podlaskich przedsiębiorców. – Ich inwestycje to rozwój i nowe miejsca pracy – mówi marszałek Jarosław Dworzański. Decyzję zarządu musi zaakceptować Unia. Dodatkowe miliony to premia za sprawne wykorzystanie unijnych pieniędzy, m.in. z Regionalnego

⁶ Gazeta Współczesna 28-03-2011 „Lokale i grunty w centrum czekają na najemców” str. 4 (Ewa Wyrwas)

⁷ www.podlaskiestrefabiznesu.pl 12-04-2011 „Białystok. Kawiarnia przy Plantach” (peż).

⁸ Gazeta Współczesna 06.04.2011 str. 1 „A u nas tylko Orlików cień ...” (Wojciech Jakubowicz)

Programu Operacyjnego. Przyznaje ją Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach Krajowej Rezerwy Wykonania. Nasz region otrzymał 36,3 mln euro. Zarząd województwa właśnie podzielił tę kwotę. Najwięcej zyskają nie samorządy, ale przedsiębiorcy. Otrzymają ponad 21 mln euro”⁹. Mimo zrozumienia ze strony władz samorządu wojewódzkiego, podlaska gospodarka ciągle odczuwa duże opóźnienie do reszty kraju. „To ciągle za mało dla regionu. Jak uważa prof. Bogusław Pławgo z Uniwersytetu w Białymstoku, poziom inwestycji w regionie spada z roku na rok i nie zmienia tego nawet RPO. – Te pieniądze wpływają na sytuację poszczególnych firm, ale nie na gospodarkę regionu – zauważa profesor. – Ją pobudzą tylko projekty bardziej innowacyjne: na skalę kraju i świata. Bo tylko one poprawiają konkurencyjność Podlasia. Region potrzebuje prawdziwych liderów i dlatego popieram zaostrzenie kryteriów przyznawania dotacji w kolejnych latach”¹⁰. Przedsiębiorcy często podkreślają że dużym wsparciem jest dla nich właściwa infrastruktura komunikacyjna i energetyczna. Właśnie w tym obszarze województwo podlaskie od dawna boryka się trudnościami. Zauważalna poprawa zaistniała w układzie komunikacyjny dróg Gminy Białystok. Zakończone, a także realizowane jak i planowe inwestycje w tym zakresie pozwalają na znaczną poprawę warunków komunikacyjnych. Doniesienia medialne często wskazują na utrudnienia związane z procesem prowadzonych robót drogowych, jednak użytkownicy przyjmują je ze zrozumieniem. „Przebudowa białostockich dróg rozpoczęła się na dobre. Obecnie drogowców można już spotkać na kilkunastu ulicach. W najbliższych tygodniach pojawią się na kolejnych.”¹¹ „Właśnie ruszyły prace na ulicach, którymi z Białegostoku jedzie się w kierunku Bielska Podlaskiego. W tym roku remontowana będzie też ul. Produkcyjna i wyjazd w stronę Wysokiego Mazowieckiego. Miasto planuje również przebudowę m.in. alei Jana Pawła II. W ciągu kilku najbliższych lat wszystkie ulice wylotowe z Białegostoku mogą być zmodernizowane”¹². Dużo będzie działać się również na drogach powiatowych. „Gmina Choroszcz, Supraśl i Juchnowiec Kościelny dokończą po połowie do powiatowych inwestycji drogowych. Część robót będzie dofinansowana z tzw. schetyńówek. W tym roku zostanie zmodernizowanych 15 kilometrów dróg. Podbiałostockie

⁹ Kurier Poranny (podlaskiestrefabiznesu.pl) 03-03-2011 „Podlaskie. Dodatkowe miliony podzielone. Większość biorą przedsiębiorcy.” (Marta Gawina).

¹⁰ Gazeta Współczesna 31-03-2011 str. 6 „Na rozwój z pomysłem” (Maryla Pawlak-Żalikowska)

¹¹ Gazeta Współczesna 07-04-2011 str. 3 „Tutaj niedługo zaczną kopać” (Urszula Bisz)

¹² Kurier Poranny 04-04-2011 str. 1 „Przebudowane zostaną wszystkie wylotowe ulice z Białegostoku” (Aneta Boruch).

gminy i powiat przeznaczył na to ponad 15 milionów złotych"¹³. Dużo mniej perspektywicznie wygląda kwestia budowy dróg krajowych. Rządowe oszczędności sprawiły, że wyczekiwana budowa dwujezdniowej drogi z Białegostoku do Warszawy staje się bardzo odległą perspektywą. Decyzja taka spotkała się z szerokim sprzeciwem różnych gremiów w tym i przedsiębiorców. Poprzedni raport zawierał szeroki materiał w tym zakresie, łącznie z protestem jaki wystosowali przedsiębiorcy. Dlaczego krajowe inwestycje drogowe powadzone w województwie podlaskim są na cenzurowanym – przedsiębiorcy pytali Radosław Stępnia, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, którego zaproszono na spotkanie jakie zorganizowano w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku.

Nie tylko problemy komunikacyjne spędzają sen z powiek podlaskich przedsiębiorców. Sporo zastrzeżeń jest kierowanych do zakładów energetycznych, dystrybuujących energię elektryczną. Wiele firm błędnie odczuwa jej niedobór, co skutkuje ograniczaniem możliwości rozwojowych. Nadzieję na zmianę w tym zakresie budzi nowy projekt mostu energetycznego z sąsiadującą z Podlasiem Litwą. *„Nowa inwestycja będzie w ramach realizacji tzw. mostu energetycznego Polska-Litwa. Ma być zgodna z unijnymi dyrektywami i zapewnić trans graniczną wymianę energii elektrycznej. – Województwo podlaskie staje się bramą dla zabezpieczenia energetycznego całego kraju oraz przykładem dobrej współpracy między Polską a Litwą. Budowa mostu energetycznego wzmocni nie tylko powiaty, w których inwestycje będą realizowane, ale i całe Podlasie – powiedział Maciej Żywno, wojewoda Podlaski, podczas wczorajszej uroczystości podpisania listu intencyjnego. ... Łączny koszt przedsięwzięcia wyniesie około dwóch miliardów złotych. Budowane linie i stacje energetyczne mają zapewnić bezpieczeństwo energetyczne dla naszego kraju”¹⁴.*

Aktywizacja rynku pracy

W przeprowadzonych wywiadach przedsiębiorcy często podnosili kwestie stosowania przez urzędy pracy niewłaściwych, mało skutecznych narzędzi aktywizacji oraz zgłaszali swoje niezadowolenie powodowane trudnościami w pozyskaniu pracowników o wymaganych kompetencjach. Mimo dużego bezrobocia zatrudnienie pracowników o wymaganych kompetencjach ciągle stanowi duży problem.

¹³ Kurier Poranny 01-04-2011 str. 7 „Będą remonty dróg w powiecie” (Julita Inuszkiewicz).

¹⁴ Kurier Poranny 31-03-2011 str. 10 „Inwestycja energetyczna” (Magdalena Szymańska-Smarżewska).

W ostatnim kwartale bezrobocie w województwie podlaskim dynamicznie przyrastało. Przy jednoczesnym ograniczeniu funduszy dla urzędów pracy, w zakresie zwalczania skutków bezrobocia, prognozuje się, że wskaźnik ten na Podlasiu będzie utrzymywał się na wysokim poziomie. Lata wcześniejsze nie wyglądały tak dramatyczne. Bezrobocie na Podlasiu plasowało nas region na średnim poziomie. Ostatnie dane są jednak niepokojące. „W lutym 2011 stopa bezrobocia wyniosła 14,3 proc.! To najwięcej od 5 lat i znacznie więcej niż średnio w całym kraju. Przybyło 7 tys. bezrobotnych. W końcu 2010 r. liczba osób bez pracy wyniosła 63761 osób i wciąż rosta. Jak pokazują dane z powiatowych urzędów pracy, od początku nowego roku w podlaskich rejestrach bezrobotnych przybyło kolejnych 6,7 tys. osób! W tym czasie wzrosło co prawda zatrudnienie w administrowaniu, budownictwie, komunikacji i gastronomii”¹⁵. Samorządy próbują walczyć z bezrobociem w różny sposób. Między innymi poprzez prace interwencyjne. „Do porządkowania podbiałostockie gminy skierowały też bezrobotnych. Na przykład Łapy zatrudniły na pięć i pół miesięcy 10 osób do robót publicznych. Będą one sprzątać tamtejsze ulice, chodniki oraz place. Natomiast gmina Wasilków dała pracę pięciu bezrobotnym. Sprzątali ono przystanki autobusowe w okolicznych wsiach. Supraskie ulice, skwery i bulwary porządkuje czterech bezrobotnych. Wkrótce prace rozpocznie kolejnych dziesięciu”¹⁶. Na złą sytuację na rynku pracy wskazują również środowiska naukowe. „Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku podsumowała realizację projektu Podlaski Barometr Nastrojów Gospodarczych. W jego ramach powstawał również Barometr popytu na pracę w woj. podlaskim. Jego wyniki publikowane były co miesiąc – począwszy od lutego 2009 r. do lutego 2011 r. – Mieszkańcy Podlasia wyrażali swoje nastroje w sposób negatywny – przyznaje dr Cecylia Sadowska-Snarska, współrealizatorka badań. – W każdym barometrze większość badanych wskazywała, że ich sytuacja pogorszyła się. A w prognozach przewidywali, że bezrobocie będzie rosnąć”¹⁷.

Podsumowanie

Z przedstawionych w niniejszym raporcie analiz oraz informacji wynika, że:

¹⁵ Gazeta Współczesna 04-04-2011 „Coraz dalej nam do reszty Polski str. 3 (Ewa Wyrwas)

¹⁶ Kurier Poranny 07-04-2011 str. 7 „W porządkowaniu gmin pomagają bezrobotni” (Julita Jnuszkiwicz).

¹⁷ www.podlaskiestrefabiznesu.pl 01-02-2011 „Podlaskie / praca. Niedługo może brakować pracowników” (Agata Sawczenko)

1. W I kw. 2011 r. przedsiębiorcy ocenili władze poszczególnych szczebli na podobnym jak w poprzednim kwartale poziomie, lecz wyższym niż w II i III kwartale 2010 r.. Nadal widać, że im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz drugi wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Podlaskiego pojawiły się aż trzy oceny powyżej „4”. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w IV kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu częściej przyznawali oceny skrajnie negatywne na szczeblu gminnym.
2. **Władze gminne** z województwa podlaskiego otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższe oceny za plany inwestycyjne gminy (4,23), strategię rozwoju (4,19) i prowadzenie rejestru działalności gospodarczej - 4,03. Są to trzy obszary, które w ciągu roku prowadzonych ankiet uzyskiwały w każdym kwartale najwyższe oceny średnie. Przedsiębiorcy bardzo wysoko ocenili władze gminne także w takich dziedzinach, jak gospodarka przestrzenna (3,58) – działania władz w tym zakresie wyraźnie zyskały uznanie przedsiębiorców w ciągu ostatniego roku (w pierwszym badaniu zostały ocenione dość nisko); oraz jakość decyzji administracyjnych (3,57). Najmniej korzystnie przedsiębiorcy ponownie ocenili lokalne podatki i opłaty (2,81), wspieranie przedsiębiorczości (2,85), pomoc publiczną (3,01) oraz dzierżawy nieruchomości i najmy (3,13).
3. Średnio decyzje podejmowane przez władze gminne zostały ocenione przez przedsiębiorców na poziomie 3,5, co oznacza poprawę w stosunku do II, III i IV kwartału 2010 r. (odpowiednio - 3,3 oraz 3,13 i 3,41). Spośród czternastu zakresów pięć zostało ocenionych powyżej oceny średniej – w poprzednim okresie było ich sześć. Władze gminne zostały średnio najlepiej ocenione ze wszystkich szczebli administracyjnych.
4. Najwięcej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku **władz gminnych** uzyskały zakresy: plany inwestycyjne gminy – 44/100 (wcześniej 57/100 (IV kw.) 41/100 (III kw.) oraz 29/100 (II kw.)), strategię rozwoju – 39/100 (wcześniej 55/100 (IV kw.) 39/100 (III kw.) oraz 33/100 (II kw.)) oraz rejestr działalności gospodarczej – 20/100 (wcześniej 31/100 (IV kw.) 27/100 (III kw.)), które w ocenach średnich zostały także ocenione jako najlepsze.
5. W I kwartale 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Podlaskiego ponownie najwyżżej ocenili **władze powiatowe** za decyzje dotyczące ochrony konsumentów (3,57), jakość decyzji administracyjnych (3,55), oraz prawo budowlane (3,45). Wszystkie te zakresy zostały ocenione podobnie jak w poprzednich kwartałach i uzyskały ocenę średnią powyżej średniej dla wszystkich zakresów. Podobnie jak w trzech poprzednich kwartałach najniżej oceniono kształcenie zawodowe – 3,00. Warto zauważyć, że w ciągu całego okresu, w jakim prowadzone było badanie znacząco spadła ocena funkcjonowania programów rynku pracy – w I kwartale br. obszar ten uzyskał ocenę średnią 3,25 (poniżej średniej) a w III kwartale 3,42 – najwyższą ocenę.
6. Jeżeli chodzi o **władze powiatowe**, najwięcej ocen najwyższych otrzymały działania władz w obszarze prawa budowlanego – 8 (wcześniej 13/100 (IV kw.) i 8/100 (III

kw.) ocen pozytywnych. Żaden z pozostałych zakresów nie otrzymał więcej niż 7 pozytywnych wskazań, widać zatem, że bardzo mało osób jest w pełni usatysfakcjonowanych z decyzji podejmowanych przez władze powiatowe. Z kolei najwięcej wskazań negatywnych otrzymały działania władz w zakresie kształcenia zawodowego – 24/100 (w IV kw. 44/100) oraz funkcjonowania programów rynku pracy – 16 (poprzednio 31 wskazań negatywnych). Warto zauważyć, że w poprzednich kwartałach obszar ten znajdował się wśród zakresów najlepiej ocenionych.

7. Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dwóm dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategię rozwoju regionalnego – 3,95 (w IV kw. 3,91, w III kw. 3,55, w II kw. 3,81), oraz promowanie inwestycji – 3,61 (w IV kw. 3,66, w III kw. 3,33, w II kw. 3,75). Widać, że w większości zakresów przedsiębiorcy przyznali wyższe oceny niż w poprzednich badaniach. Poniżej średniej ocenili przedsiębiorcy dostęp do środków pomocowych w ramach RPO – 3,36. Czwarty z kolei raz najgorzej oceniono działania władz w zakresie pomocy publicznej - 2,90.
8. Najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych **władze wojewódzkie** otrzymały (podobnie jak w przypadku ocen średnich) za strategię rozwoju regionalnego – 33 (wcześniej 29/100 (IV kw.), 28/100 (III kw.) oraz 20/100 (II kw.)). Jeżeli pod uwagę weźmiemy z kolei jedynie oceny najgorsze („złe/wadliwe” i „budzące wątpliwości”), w odniesieniu do władz wojewódzkich najwięcej ocen negatywnych przedsiębiorcy przyznali, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pomocy publicznej – 27/100 (wcześniej 39/100 (IV kw.), 39/100 (III kw.) oraz 36/100 (II kw.)), a także wspieraniu przedsiębiorczości – 25/100 (wcześniej 37/100 (IV kw.), 35/100 (III kw.) oraz 37/100 (II kw.)). Są to obszary, które otrzymały oceny średnie poniżej średniej ogólnej. Warto zauważyć, że dużo wskazań negatywnych (22/100) otrzymał także zakres dostępu do środków pomocowych, który w kwartale II i III 2010 r. znajdował się wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.

Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w I kwartale 2011 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Podlaskim, na tle innych województw, zostały ocenione lepiej niż w poprzednim kwartale. Ogólnie na tle pozostałych regionów władze gminne, powiatowe i regionalne Woj. Podlaskiego wypadły całkiem dobrze.

